

Raad van Advies Waddenzeehavens

Voorwaarts Voorwaarts 11 mei 2013 17.30-20.30 uur

Parkeren bij de Boegschroef: Handelskade West 16; Delfzijl

Agenda en Leidraad

Arjen Bosch

Agenda

- 1. Toelichting op de agenda**
- 2. Specialisatie op basis van Natuurlijke kracht**
- 3. Unescohavens**
- 4. Gezamenlijke profilering**
- 5. Samenhang havenprogramma Waddenfonds**
- 6. Overige afgesproken punten**
- 7. Planning**

Leidraad Raad van Advies Waddenzeehavens

Dit document vormt de leidraad bij de agenda voor de Raad van Advies Waddenzeehavens op 11 juni 2013 te Delfzijl

1. Toelichting op de agenda

De Raad wordt gevraagd kennis van te nemen van het verslag

[1 verslag RvA 27 november 2012]¹

De meeste punten uit het verslag komen belegd met stukken terug in de agenda, aan het slot van de agenda is een lijstje met eerder afgesproken punten opgenomen.

Doorwerking Koers waddenzeehavens

In onderstaande de tekstbox zijn de toegezonden documenten geordend aan de hand van de kernpunten uit het door de Raad vastgestelde *Koers Waddenzeehavens*, die de basis vormt voor de agenda.

Belangrijke documenten (zoals *Koers Waddenzeehavens* en het *bestuurlijk statement* zijn te downloaden via www.waddenzeehavens.nl.

De programmamanager geeft een korte toelichting op de voortgang van de vorige Raad van Advies.

Specialiseren op basis van 'natuurlijke' economische kracht

- 2a Verslag werkatelier Visserij en Havens
- 2b Verslag werkatelier Scheepsbouw

Unesco-havens

- 3 Programma Building with Nature Waddenzeehavens 1_3

Gezamenlijk profileren

- 4 Beursagenda

Samenhang bieden voor een havenprogramma Waddenfonds

- 5 Gehonoreerde havenprojecten

Overige afgesproken punten

- 6a Update energieprojecten waddenzeehavens
- 6b Belang IJsselmeeralliantie
- 6c Analyse offshore

Planning

Stemt de Raad in met de agenda?

¹ Aanduidingen [met deze layout] geven de titel van het betreffende pdf-bestand

2. Specialiseren op basis van 'natuurlijke' economische kracht

In de afgelopen periode zijn twee werkateliers gehouden.

Het eerste Werkatelier was gericht op het onderwerp Visserij en havens. Het werkatelier was vooral gericht op de havens Den Oever, Lauwersoog en Harlingen **[2a Verslag Visserij en havens]**.

Tijdens het werkatelier bleek dat de visserij zeer hecht aan het vormen van een alliantie tussen recreatie/toerisme en de betreffende havens:

- Met recreatie richt zich dat op de verkoop van verse vis en het (veilig) beleven van visserijbedrijfsleven in de haven zelf.
- Voor de havens gaat het om afstemming de transitie in de visserij op de havenfaciliteiten.
- Daarnaast speelt de overstap naar zuinigere motoren en duurzamere brandstoffen, in het bijzonder LNG en diesel-elektrisch varen (scheepsbouw).

De deelnemers van het werkatelier willen daar in een vervolg graag handen en voeten aan geven.

Ondersteunt de Raad deze lijn en het voorstel om dit in een vervolgbijeenkomst uit te werken in concrete voorstellen?

Het tweede Werkatelier werd gehouden over het onderwerp Scheepsbouw Harlingen **[2b Verslag Scheepsbouw Harlingen]**

Zoals in de SWOT's eerder naar voren is gekomen, blijkt er veel specialisatie in het Harlingse aanwezig te zijn, waarbij de innovatie concentreert zich op het onderdeel van alternatieve aandrijving, zoals LNG, diesel-elektrische varen ed. Ook recycling van schepen kan een aanvulling op cyclus van duurzame scheepsbouw zijn.

- De deelnemers stelden verder voor om via inspirerende vervolgbijeenkomst te komen tot een alliantie tussen scheepswerven en ombouwers.
- Er zijn meerdere business cases (met name de kleinere bedrijven), die struikelen op de kosten, die annex zijn aan het adequaat inspelen op vigerende regelgeving. Zij pleiten voor een toetsgebied met extra faciliteiten om de maatregelen en risico's die gepaard gaan met onzekerheden in de regelgeving. Energy Valley gaf aan daar mogelijkheden voor te zien in de *Green Deals*.
- Ten slotte zijn er financieringsproblemen, bij innovatieve projecten en schepen die "onder water staan" (waarde gedaald onder waarde ten tijde van afsluiten van de lening), met name in de visserij. Zij vragen zich af, of het Waddenfonds hier een rol in kan spelen en/of er (voor individuele projecten) afspraken met overheden te maken zijn, dat bepaalde regelgeving ook meerjarig geldt.

Steunt de Raad deze lijn en het voorstel om:

- ***Alliantie vorming te ondersteunen met een vervolgbijeenkomst***
- ***De vragen over een toetsgebied voor pilots in de Green Deals met Energy Valley uit te werken?***
- ***Mogelijkheden voor financiële of regeltechnische arrangementen verkennen***

3. Unesco-havens

In de afgelopen periode zijn meerdere werkateliers gehouden om te komen tot een globaal totaal programma Building with Nature Waddenzeehavens. Ook zijn er pilot projecten uitgevoerd. De ervaringen van het pilotproject Marconi en de tussenuitkomsten van de het Waddenfonds-project Duurzaam bodembeheer (slibvaren) en spuiregime Harlingen zijn in het programma verwerkt. Het programma heeft de steun van de programmateams van Programma Naar een Rijke Waddenzee, het programmateam Waddenzeehavens en Ecoshape. Het programma is begroot op ca € 3,7 mln. **[3 Programma Building with Nature Waddenzeehavens].**

Ecoshape heeft €2 mln. voor de komende 5 jaar gereserveerd voor een meerjarig programma Building with Nature Waddenzeehavens, mits minimaal 50% cofinanciering kan worden gevonden.

Inmiddels is ervaring opgedaan met het Marconi project te Delfzijl (opgenomen in Economie en Ecologie in Balans in de E-D) en het project "Invloed van spui op de slibhuishouding" te Harlingen. Ten slotte heeft de stuurgroep Kop op de Kaart ingestemd met verkenningen rond de havenontwikkeling van Den Helder.

De projecten vormen een programma met een grote samenhang, langs de kernpunten van het Koersdocument Waddenzeehavens.

Inspelen op de slibhuishouding in de havens en verkleinen baggerbezwaar:

- Omgaan met fluid mud (slibvaren, baggertechnieken ed.)
- Omgaan met spuien
- Havenvorm

Havenontwikkeling en natuurontwikkeling hand in hand (incl. storten):

- Kwelderaanleg en ontwikkeling in Delfzijl
- Slibmotor voor kwelders in Harlingen
- Havenuitbreiding Den Helder

Ecoshape legt inmiddels de laatste hand aan de uitgewerkte projectomschrijvingen. Op dit moment vindt het proces plaats om de voorstellen met de regionale partners af te stemmen en de cofinanciering af te spreken, hetgeen per project sterk verschilt.

Er wordt nog gezocht naar een praktische financieringsvorm vanuit het Waddenfonds. Daarbij wil het programmateam het gesprek met het Waddenfonds aangaan over de mogelijkheden voor programmafinanciering, zoals die voor 2014 is aangekondigd.

Steunt de Raad het programma en de vervolg aanpak ?

4. Gezamenlijk profileren

Havenmedewerkers en voorzitters van havenbedrijvenverenigingen kwamen bijeen om de bijgevoegde beursagenda te bespreken **[4 Beursagenda]**. De deelnemers willen geen zware organisatievormen; ze willen in een 'light' samenwerkingsverband bekijken waar winst voor alle deelnemers te bereiken is. Er werd voorgesteld om met een pilot te beginnen, bijvoorbeeld Collectieve profilering op NNOW stand Offshore beurs Amsterdam 15-16 oktober as. Ook werd voorgesteld om breder te kijken dan alleen naar beurzen. Zo kwamen de volgende suggesties naar voren:

- Gezamenlijke profilering van de Waddenzeehavens bij de Sails
- Gezamenlijke profilering op conferenties of bedrijven contactdagen
- Overweeg ook profilering in relatie tot toerisme

Hoe kijkt de raad van advies tegen de voorstellen aan?

De havengemeenten vroegen de provincie om ondersteuning (out of pocket money) voor verdere profilering en programmering van de havens en de samenwerking (werkateliers etc.). De provincies vroegen de participerende havengemeenten (met één als leadpartner) om een voorstel te maken met bestuurlijk commitment voor een eenmalige provinciale bijdrage van max. € 30.000,- voor samenwerking (op basis van een kostenbegroting)². Het programmateam stelt voor om in november/december weer een conferentie te organiseren van het niveau van het vorige Havendebat (13 juni 2012) vooraf gegaan door drie voorbereidende bijeenkomsten, één per provincie.

Kan de Raad het gevraagde bestuurlijke commitment geven om een tweede Havendebat te organiseren, met voorbereidende bijeenkomsten?

5. Samenhang Havenprogramma Waddenfonds

Na de instelling van het Waddenfonds nieuwe stijl, zijn een drietal “havenprojecten” gehonoreerd [5 Gehonoreerde havenprojecten]. Om samenhang te bieden ontwikkelt het programmateam (naast het programma Building with Nature) ook voorstellen voor de onderdelen duurzaam havenbedrijf en nichemarkt ontwikkeling, langs de lijnen van het Koersdocument.

6. Overige afgesproken punten

- Energy Valley maakte een overzicht van ‘Energie-projecten’ [6a Update Energieprojecten Waddenzeehavens 1 juli 2013]
- Dryports legt de relatie tussen de noordelijke zeehavens en binnenhavens [6b Belang IJsselmeeralliantie]
- De KVN R analyseerde het vestigingsklimaat voor reders in de offshore [6c Analyse Offshore]

Korte toelichting per onderdeel en gelegenheid voor suggesties

Overige punten uit het verslag van de vorige Raad:

- Platform LNG was net opgericht, wat is de stand van zaken?
- Leren van elkaar, ICT is als onderwerp genoemd, wellicht in overleg met de Branche Organisatie Zeehavens?
- Topsector Water, directeur enthousiast over Building with Nature
- Topsector Logistiek, is bij nadere oriëntatie erg abstract gebleken
- Biobased economie (algenfarm, schelpdier kweek ed.), wat is de stand van zaken
- Organisatie Waddenfonds, de huidige regisseurs treden per 1 juli terug. Hoe draait de organisatie, hoe wordt programmatisch werken ingevoerd?
- ‘Maraconi’ gewezen op relatie met ‘Economie en Ecologie in Balans in de Eemsdelta’, is met enthousiasme opgenomen

7. Planning

Volgende Raad van Advies

Eind oktober - begin november 2013

Havendebat

Eind november - begin december 2013

² Uit het verslag van ambtelijk overleg van 11 maart 2013